

VELKÝ ÚSPĚCH RUSŮ NA SANU

Rusové zahájili ofenzivu a zatlačili značnou část nepřitele zpět za řeku Sanu.

ITALOVÉ STÁLE POSTUPUJÍ.

Turci poraženi na Galipolském poloostrově.—Německé ponorky potápějí obchodní lodě.

Velká bitva na řece Sanu, nalézající se uprostřed Haliče, ku které Rusové ustoupili po seslání náporu teutonských spojenců před pěti týdny, doposud je v proudu, ale Rusové tvrdí, že nyní nalézají se v ofenzivě. Vojenská odborníci v Londýně soudí, že nový nápor teutonských spojenců selhal. Přes to, že osud pevnosti Přemyšlu je doposud nejistý, přece se usuzuje ve vojenských kruzích v kapitolek spojenců, že rakousko-německé armády nepodaří se porazit Rusy v Haliči a že jejich postup, který stál tisíce a tisíce životů, nesetkal se s cílem, právě tak jako několikrát opakované náběhy na Varšavu v Polsku a Calais ve Francii.

Úřední zpráva rakouská z pondělka minulého týdne neudává žádných dalších postupů rakouských armád směrem východním, což by nasvědčovalo, že ruská zpráva o zastavení postupu teutonských spojenců zakládá se na pravdě. Rakouská zpráva nemluví o dalších pokusech o obklíčení Přemyšlu a sděluje jenom, že boje v těchto místech jsou v proudu. Právě dále, že nikde jinde na východním bojišti nebylo žádných velkých útkání. Německá úřední zpráva pak oznamuje, že ofenziva generála Mackensena u Přemyšlu pokračuje "uspokojivě."

Rusové ale oznamují řadu vítězství na celé frontě, jmenovitě pod Dněstrem, kde zajali 7.000 mužů. Mackensenaovo levé křídlo zaháněno bylo zpět za řeku Sanu. Rusové v těchto místech znovu obsadili Kaňkov a Naklo, zajali 3.000 Rakusánů a Němců, počítaje v to šedesát důstojníků, a ukoristili mnoho strojových pušek a reflektorů. V baltických provinciích Rusové neustávají v tlaku na německé voje. I v těchto místech carské armády docílily několika pozoruhodných úspěchů.

Z ruských úředních zpráv z mlčenlivé Vídně a Berlína dá se soudit, že ruský protinápor v Haliči se sesílá. Po ruském vítězství u Sienawy v střední Haliči na řece Sanu, následovala menší vítězství v dalších místech a dle poslední zprávy z Petrohradu Rusům podařilo se očistit pravý břeh řeky Sanu od nepřitele na značné rozloze. Rakousko-německý pohyb za účelem obklíčení Přemyšlu sice doposud zastaven byl, ale postup teutonských spojenců je jenom pomalý, přes to, že s velkou výhodou používají těžkých děl.

Italský postup do rakouského území stále naráží jenom na slabý odpor. Hlavní armády rakouské a italské doposud se neuklaly. Dle posledních zpráv rakouské vojsko vyklidilo pevnost Serravallo, jež náležá se mezi Ala a Roveredo v jižním Tyrolsku v údolí Adige a ustoupilo k Mori, jež náležá se šestnáct mil jižně od Tridentu. Moderní italské dělostřelectvo rozstřílo starožitnou skalinatou pevnost Serravallo. V karnských Alpách italská armáda postupuje rovnoběžně k Valentinu a obkládá pevnost Malborgetto. Jižní armáda postupuje skrze Rocolano údolí k Prodil průsmyku. Větší bitva mezi italskou armádou, postupující k Tridentu, a rakouskou armádou nemůže být dlouho odkládána. Italoové nalézají se nyní jenom deset mil od pevnosti Roveredo. Ztráty Itálů doposud jsou jenom malé. Na druhé italské frontě, na pomezí Přemoři, postup ku Gorici doposud nebyl zastaven. Situace dosti rozvolněná řeky a následovně postup italského vojska je pomalý. Na západním bojišti v posled-

ních dnech nebylo zaznamenáno nic pozoruhodnějšího. Dle zpráv z Vídně, Francouzové pomalu postupují v okolí Arrasu. Na Yse je dochází nepřetržitě k prudkým bojům.

Úřední zpráva anglická oznamuje, že na Galipolském poloostrově došlo k tuhým bojům počátkem tohoto týdne a turecké vojsko, které učinilo útok na pozice spojenců, obráceno bylo na útek. Ztráty Turků udávají se na 2.000 a ztráty anglického vojska na 300.

Německé ponorky v posledních dnech byly značně činny a podařilo se jim potopit několik obchodních lodí spojenců a jednu nebo dvě neutrální. Zatím co německý zahraniční úřad připravoval odpověď na americkou notu, německé ponorky pokračovaly ve svém podmořském boji proti obchodním lodím. V posledních dnech potopeny byly anglické obchodní lodě Ethiope, Tullochmoor a Glenlee. Na několik obchodních lodí učinily byly útoky, ale bez výsledku. V severním moři německá ponorka potopila ruskou loď Mars.

Bucknam paša je mrtev.

Jak se z Cañihradu oznamuje, Bucknam paša, americký občan, jenž dříve byl podadmirálem v tureckém námořnictvu, zemřel dne 27. května po delší nemoci. Zanechává po sobě vdovu, která není nalezá se v tureckém kapitolu. Jeho pohřeb konal se 28. května a účastnili se ho všichni členové Americké mešajitě v Cañihradě. Bucknam paša, pravým jménem Ramsford D. Bucknam, přijel do Cañihradu poprvé, když dopravil tam turecký obrněný křižník Medjidieh, jenž pro tureckou vládu zbudován byl v Philadelphii. Po příjezdu do Cañihradu Bucknam požádal byl sultánem Abdulem Hamidem, předchůdcem nynějšího sultána, aby vstoupil do tureckých služeb. Bucknam stal se námořním rádcem bývalého sultána a byla mu svěřena celá řada důležitých úkolů. Bucknam narodil se v Nové Scotii a měl velice dobrodružnou kariéru. Několikrát zachránil si život při neštěstích na moři jenom náhodou a po řadě dobrodružství stal se kapitánem olejového parního Standard Oil Co.

Boje o Dardanely.

Spojení při pozemních bojích na Galipolském poloostrově postupují, ale pomalu, hlavně následkem zuřivého odporu Turků, kterým veleno je německými důstojníky. Turci dopravili na ohrožená místa posily a přivezli množství děl různých druhů. Podnikli několik prudkých útoků na pozice spojenců, ale tyto útoky byly odrazeny. Jakmile jeden turecký útok byl odražen, čerstvé vojsko nastoupilo a útok byl obnoven znovu. Počet tureckého vojska, které má zabránit spojení v postupu na Galipolském poloostrově, udává se na 200.000. Reservy tohoto vojska nalézají se na asijské straně Dardanell a jsou rychle vysílány přes úžiny. Je-li třeba. Ztráty Turků jsou velké a spojenci udávají je na 80.000. Ztráty spojenců jsou odhadovány na 20.000. Spojenci mají nyní na Galipolském poloostrově na 100.000 mužů.

Velké německé ztráty.

Anglické autority odhadují německé ztráty od zahájení války na 2.050.000 mužů. Důstojníků, dle úředních seznamů německých ztrát, usmrceno bylo 10.951; poddůstojníků a řadových vojáků, 237.697; raněno bylo důstojníků 19.639; poddůstojníků a řadových vojáků, 728.406; poraněných vojáků, 1.175.631; celkem, 1.175.631 mužů. Takové ztráty Němci připsali. Skutečné ztráty jsou mnohem větší, uvádíme-li jmenovitě poslední váčinné boje na západě a v Haliči a proto odhad ztrát 2.050.000 mužů není přehnaný.

NĚMECKÁ ODPOVĚď VLÁDU NEUSPOKOJILA

President Wilson pošle odpověď, v které trváti bude na původních svých požadavcích.

SHŮZE KABINETU V ÚTERÝ.

Jenom změna ve vedení podmořské války Německem může zabránit roztržce se Spoustátím.

Německá odpověď na americkou notu, jež uveřejněna byla v neděli, neuspokojila vládu Spojených Států a jak se z Washingtonu sděluje, poslána bude prezidentem Wilsonem rázná odpověď, v které pověděno bude německé říšské vládě, že Spoustátí trvá na původních svých požadavcích. Všechny body, které Německo na svoji obranu uvádí, mohou být snadno odpověděny, ježto byly uváženy dříve, než nota byla do Berlína poslána.

Tvrzení, že Lusitania byla stavena jako pomocný křižník a že vedena byla na seznamu anglického válečného loďstva, vyvrací se tím, že ve skutečnosti na seznamu tom se nikdy nenalézala a že dříve bylo by nutno ji na seznam takový zanést, aby za pomocný křižník mohla být považována. Mezi Spojenými Státy a Anglií došlo k dohodě, že žádná z obchodních lodí, konající plavby mezi Amerikou a Anglií, nebude vyzbrojena. Dle vyšetření celního kolektora, Malone v New Yorku, před vyplutím lodí, tato neměla žádných děl. Je sice pravdou, že obchodní lodě mohly by býti proměněny za pomocné křižníky, ale taková změna nemohla by býti provedena během plavby, nýbrž jenom v domovském přístavě.

Náklad zbraní a střeliva není proti americkému zákonu. Federální zákony staví se jenom proti transportaci samovýbušného materiálu, z kteréhož třídy hotové střelivo bylo vyňato již před několika roky. Němci poukazují na to, že není prokázáno, že Lusitania měla dostatek záchranných lodic, aby mohla všechny cestující zachrániti. Na to lze odpověděti, že torpédo vypáleno bylo na parolod bez jakékoli výstrahy a tak spouštěti záchranných lodic bylo téměř nemožné.

Německé tvrzení, že na Lusitanii nalézalo se kanadské vojsko, je nesmyslné. Je dobře známo, že kanadské vojsko nemohlo by přejíti jako organizované těleso přes americkou pihu a přeplav někli-

ka neozbrojených jednotlivců není ozbrojenou výpravou dle mezinárodního práva.

Má se za to, že druhá americká nota poslána bude do Berlína velice rychle. Rázná odpověď bude nepochybně obsahovati zmínku o potopení dalšího amerického parníku, Nebraskan. Odpověď bude obsahovati asi následující body:

Spojené Státy trvají na tom, aby jejich národní práva byla respektována v každém ohledu. Spojené Státy staví se proti torpédování neozbrojených obchodních lodí bez předešlé výstrahy a prohlídky lodí.

Dále prohlášeno bude v této druhé notě, že Lusitania nebyla ozbrojena, když vydala se na cestu do Evropy a že nevezla žádného střeliva v nesouhlas s americkými zákony. Žádné kanadské vojsko neprošlo Spojenými Státy od zahájení války. Prohlášeno bude určité, že zničení 115 amerických životů nebylo ospravedlněno "sebeobranou." Vláda Spojených Států nemůže přenést zodpovědnost za rychlé potopení Lusitanie na úředníky Cunardovy linie, ježto, kdyby bylo jednáno dle mezinárodního zákona, parolod byl by poskytnut čas, aby mohla záchranné lodice spustiti.

President Wilson nezmírní dřívějších svých požadavků. Jenom znovuvážení těchto požadavků berlínskou vládou a vyhovění jim může zabrániti roztržce. Kdyby Německo nevyhovělo požadavkům americkým, znamenalo by to přerušeni diplomatických styků mezi Spojenými Státy a Německem. To ovšem neznamenalo by ještě válku, ale očiti bychom se blížili války. Spojené Státy by ukázaly, že nechovají žádného přátelství k takovému země, které aspirují chrániti neutrální občany, na válece se podléhají.

President nemá práva prohlásiti válku, ale má právo odvolati amerického vyslance v Berlíně, Gerarda. To by byl první krok k zrušení diplomatického spojení. Po té následovalo by nepochybně zvláštní zasedání kongresu. Spojené Státy by ale nevyhlásily válku Německu. Německo by ale nepochybně vedlo podmořskou válku i proti americkým obchodním lodím a to k prohlášení války by mohlo vésti.

Úkolem Spojených Států bylo by pak financovati přítomné i příští nepřátele Německa. Vláda Spojených Států, jak známo, nedovolila žádné veřejné upisování na válečné půjčky evropských národností. Kdyby došlo k prohlá-

šení války, pak taková subskripce byla by dovolena a je mnoho kapitalistů ve Spojených Státech, kteří by ochotně upisovali. Itcecko a Rumunsko zastavily válečné přípravy, poněvadž neměly dostatek fondů k tomu. Anglie nemožila jim půjčiti, ježto potřebovala peníze pro Francii a Rusko. Kdyby Spojené Státy zataženy byly do konfliktu proti Německu, balkánské národnosti získaly by zde tolik peněz, mnoho-li by potřebovaly.

Je jisto, že proti alianci Spojených Států s evropskými válečnými mocnostmi byl by velký odpor. Náš spor není takového druhu jako evropské spory. Spojené Státy jenom žádaly, aby Německo respektovalo americké životy a národní čest. Holandsko poslalo německé vládě přípis podobný jako vláda americká, ježto i několik občanů holandských zahynulo při potopení Lusitanie. Naše vláda mohla by jednati společně s vládou holandskou.

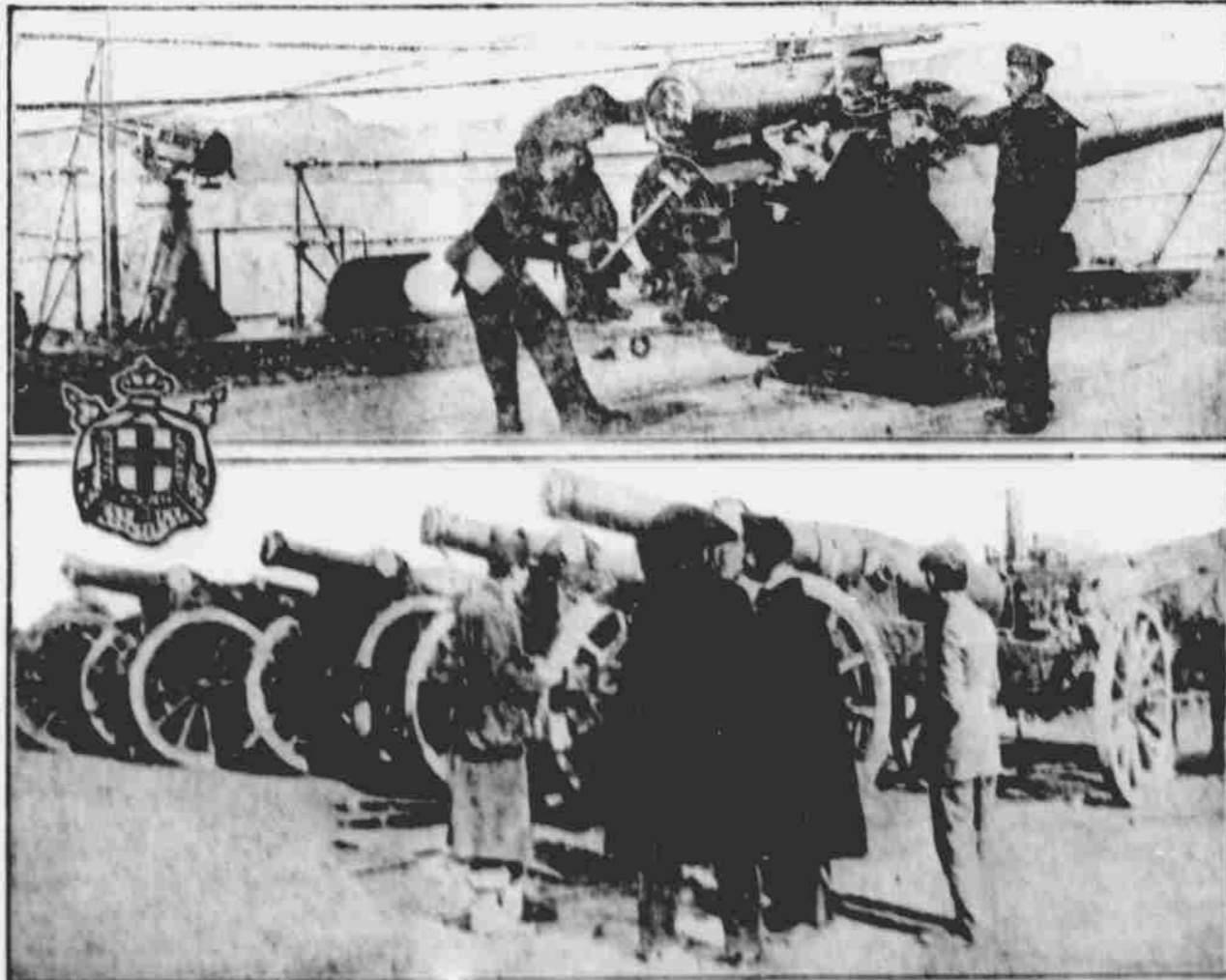
Holandsko je nyní klíčem k válečné situaci a vstoupí-li i toto do válečného zápasu, pak válka brzy bude zakončena, dle prohlášení odborníků válečného departementu. Holandsko s armádou o 400.000 mužích bylo by schopno převrátiti válečnou situaci. Kitehenovi bylo by tak umožněno, aby svoji armádu o 1.000.000 mužů, kterou nyní má v Anglii, vrhl Holandskem proti Německu a tak císařova říše nalézala by se v sevření na všech stranách.

Doposud ovšem je příležitost k přátelskému vyřízení sporu mezi Amerikou a německou vládou a je možné, že Německo povolí.

Rychlý úder italského vojska.

Rakousko zahájilo svoji válku s Itálií útokem loďstva a vzducho-loďstva na italské pobřeží. Itálie rychle na to vrhla značné silné oddíly vojska přes severovýchodní hranice a zaujala pruh půdy podél řeky Isonzo. Ve třicetišesti hodinách Italoové měli ve své moci řadu důležitých rakouských osad. Tento rychlý úder připomíná na taktiky německého generála von Hindenburga a jiných německých generálů. Svědčí také o dokonalé připravenosti Itálie. Italské vojsko na hranicích čekalo jenom na jovel a v okamžiku na to zahájilo postup. Ihned v prvních dnech dobytá byla dosti důležitá města Caporetto, Cormons, Cervinjan a Terzo v Přimoři. Italské oddíly vojenské prorazily si cestu až ku Gradšišku. Nyní nalézají se jenom malý kus cesty od Gorice, jež je důležitým železničním střediskem.

ITALSKÉ DĚLOSTŘELECTVO, JEŽ MŮŽE ROZHODNOUTI VÁLKU.

Whatta by American Press Association.

Vstoupením Itálie do války přitl byl spojením nový pomocník, jenž může rozhodnouti válku v jejich prospěch. Itálie může povolati do zbraně 3.500 mužů. Italské loďstvo nalézá se na šestém místě svou velikostí. Na hořejší části našeho obrázku spatřujeme dělostřelecké válečné loďstvo italské a na obrázku dolejšímu těžké dělostřelectvo, kterého použito bude proti Rakousku. Dělostřelectvo rozhoduje v přítomné válece všechny velké bitvy a jistě i znamenité dělostřelectvo italské stane se důležitým činitelem.

Itakušané na všech místech rychle ustupovali před italským vojskem, nicméně mosty a budovy, kterých nepřítel mohl by použiti. Italské vojsko, jež soustředěno bylo v okolí Latisana, postupovalo směrem severním a nyní u Gorice spojilo se s vojskem, jež postupovalo směrem východním od italských hranic. Jiné italské oddíly zahájily postup do Korutan a do doby přítomné dobyly kolem pětadvaceti vesnic a městeček. Vzduchoplavci obou armád zahájili činnost hned v prvních dnech války. Itálům podařilo se dva rakouské aeroplany sestřeliti. V tyrolských Alpách počíná se vyvíjeti dělostřelecký boj. V Karnských Alpách dochází nepřetržitě k bojům malých oddílů vojenských. Italoové zajali již značný počet Rakusánů a počet zajatců denně se množí. Italská vzduchoplavci praeují hlavně v Přimoři, kde postup italských vojsk může býti rychlejší.

Rakousko chtělo uzavřiti mír.

Dle prohlášení rakouského zahraničního ministra, Sergia Sazonova, Rakousko chtělo uzavřiti separátní mír s Ruskem. Německo prý radilo Rakousku, aby hledělo mír s Ruskem uzavřiti a dokonce i samo učinilo náběh k uzavření míru s Ruskem.

Bitevnice Majestic potopena.

Bitevnice Majestic, jež pomáhala při pozemních operacích spojeneckého vojska na Galipolském poloostrově, byla torpédována a potopena německou ponorkou ve čtvrtek minulého týdne. Téměř všechno důstojníctvo a mužstvo bylo zachráněno. Bitevnice Majestic měla ponor 14.900 tun a měla posádku o 757 mužích. Asi v téže době zničen byl výbuchem parník Princess Irene, jenž nalézal se v dokách v Sheerness v Anglii. Má se za to, že výbuch způsobily jeho německým vyvážedacím a zahájeno bylo v té věci rozsáhlé pátrání. Parník tohoto se užívalo ku pokládání min. Při výbuchu mnoho osob bylo usmrceno. Počet jich udává se na 200 až 250.

Ztráty ponorek.

Německá admirálita, jak oznamuje se z Kodaně, připustila ztrátu 17 ponorek. Anglická admirálita ale tvrdí, že Německo ztratilo více ponorek, než udává. Dle anglické admirality, Německo od zahájení války ztratilo 34 ponorky, z nichž některé byly potopeny a některé lapeny. Anglická admirálita prý nyní neoznamuje, jak mnoho ponorek bylo lapeno a jak mnoho mužstva z nich zajato. Některé ponorky prý chyceny byly do velikých sítí, které umístěny byly v různých místech válečného pásma. Tyto sítě jsou nabitý elektrinou a námořním stanicím dán je signál, tak že lodě mohou přispěchat na místo dřív, než německé ponorce podaří se vyprostiti.

Varuje Ameriku před Německem.

Jistý vynikající státník italský mluvil v těchto dnech v Londýně o poměru mezi Spojenými Státy a Německem a prohlásil, že Spojené Státy měly by se připravovati na konflikt s Německem dřív, než dojde k němu. Když Němci podařilo se v této válece zvláště a pokoriti Evropu, pokusili by se zcela jistě pakořiti i Ameriku, na kterou již dávno mají velký záhlusk. Ve Spojených Státech pohlíží se na německé plány ku vpádu do Spojených Států jako na výtvor fantasie. Ale to je chyba. Německo jistě učiní útok na Spojené Státy hned, jakmile k tomu bude míti příležitost. Spojené Státy nejsou sice připraveny, ale na útěsti mají dosti času k přípravě. A přípravě těch, dle ohledu osoko politika, by odkládati neměly.

Tornádo v Oklahomě.

Tornádo zasáhlo v úterý minulého týdne městečko Tulihna, Okla., a způsobilo tu mnoho škod. Jedna osoba byla usmrcena a několik poraněno. Řada budov byla zničena.